

Vĩnh Biệt anh Tư Mắt Kiến

Điện thoại reo liên tiếp, hai ông bạn thân của tôi: một ở Little Saigon và một ở San Jose báo tin cựu Đại tướng Trần thiện Khiêm, mà chúng tôi thường gọi là “*anh Tư mắt kiến*” vừa qua đời.

Chuyện này không làm cho tôi ngạc nhiên vì từ mấy tháng nay ông Khiêm đã không còn trả lời điện thoại hay điện thư của chúng tôi nữa. 95 tuổi là quá thọ mà hàng tháng ông vẫn phải vào nhà thương tiếp máu, cho nên chuyện ông ra đi không còn là chuyện ngạc nhiên nữa.

Anh “Tư mắt kiến” cùng một vài anh em cựu quân nhân 2017

Trước mùa Covid, anh em chúng tôi thường gặp nhau vài tháng một lần. Ông sống ở San Diego với người cháu ngoại, thỉnh thoảng mới lên Little Saigon. Khi lên đây ông thường ở nhà người cháu gọi bằng bác ở Santa Ana hay người con nuôi ở Irvine, và chúng tôi cùng anh bạn thường đến đón ông lại nhà chúng tôi dùng cơm hoặc tới mấy nhà hàng quen thuộc như Cháo Cá, Chợ Cũ, Coq au Vin, Tài Bửu v.v...

Năm 1959, vì không phải là Cần Lao, Công giáo cho nên ông đang giữ chức Tham Mưu Trưởng Liên Quân, bỗng dưng vô cớ lại bị bổ nhiệm xuống Tư lệnh Sư đoàn 7 thay thế cho Trung tá Ngô Dzu. Khi đó tôi đang giữ chức Chỉ Huy Trưởng, kiêm Đại Đội Trưởng Tổng hành Dinh sư đoàn. Có lẽ vì cùng một lứa tuổi hay vì hợp chuyện nên ông thường gọi tôi lên văn phòng trò chuyện, từ việc bỏ vùng kháng chiến trở về đến chuyện trung úy Bernard de Lattre de Tassigny, đến chuyện đoàn quân thứ lưu động (3ème Groupement mobile) ở Tiểu khu Hưng Yên cho đến chuyện săn bắn, cuối cùng là chuyện ăn uống đều hợp với sở thích cho nên vợ chồng tôi và ông bà Khiêm thường là thực khách của Quán Đầu Cá ở bờ sông Biên Hòa hay Quán Đồng Quê ở Phú Lâm.

Thấy chuyện bè phái lộng hành và người Mỹ can thiệp vào nội tình, lại thêm kinh tế lạm phát, tôi chán ngán nộp đơn xin giải ngũ để về đời sống dân sự, ông bảo tôi rằng:

Anh về Bộ Thanh Niên Thế Thao làm gì, tôi sẽ vận động cho anh sang ngành tùy viên quân lực. Ngay như tôi, nếu được làm Sĩ quan tùy viên cho tòa Đại sứ thì thực là “sú dzất”.

Sau đó tôi có sự bất hòa với Thiếu tá Phan Minh Thọ, Tham mưu trưởng Sư đoàn ông bảo: *“Anh phải cẩn thận đấy, hấn ta là Cần lao hạng nặng được cử về đây, đến tôi cũng còn phải gòm nữa là.”*

Sau đó, ông xin cho tôi đi Mỹ học rồi về Bộ Tổng Tham mưu cho tới ngày giải ngũ vào năm 1966, khi đó ông đã lên tới đỉnh cao của danh vọng.

Khi di tản sang Hoa Kỳ, tôi chỉ biết rằng ông ở Washington DC nhưng không rõ địa chỉ, mãi cho tới năm 2004, khi vợ tôi qua đời vì chứng ung thư ác tính bỗng nhiên có người gọi ở bên kia đầu giây:

Anh Đáng đó phải không? Tôi Trần thiện Khiêm đây. Được tin chị ấy mất, tôi gọi điện thoại xuống để chia buồn cùng với anh.

Qua câu chuyện, ông cho biết: bà Khiêm bị té cầu thang, nằm liệt giường đã lâu. Ông Khiêm chính là người trông nom nâng giắc bà vợ suốt mấy năm trời, vì người con gái duy nhất của ông bà, cháu Yên Xuân đã theo chồng ở bên Singapore từ hơn chục năm nay. Hai năm sau bà Khiêm qua đời, ông cho hay là sẽ về Cali cùng tôi đi câu cá và trồng hoa lan vui thú tuổi già.

Nhưng một cựu tiếp viên hàng không của Air Viet nam ở Houston đã giữ chân ông lại. Bà này tên là Ánh đã có 2 con với người chồng Hoa Kỳ nhưng đã ly dị.

Sau đó, chúng tôi đã gặp nhau nhiều lần tại các cuộc triển lãm hoa lan hay quán Như Ý cá 8 món hay quán Hồng Mai, bún vịt sáo măng.

Bà Ánh và ông Khiêm tại Fascination of International Orchid Show 2014

Năm 2013, bỗng nhiên ông và bà Ánh đã cùng đề đốc Trần văn Chơn và Thiếu tướng Nguyễn khắc Bình ra mắt cộng đồng Wesminster. Nhưng rồi sau đó không lâu, bà Ánh và ông Khiêm lại bỏ Cali và Houston đông vui nhộn nhịp, tới một thành phố nhỏ nằm ở biên giới California và Oregon. Bà Ánh cho biết không còn muốn nghe những chuyện thi phi nữa, nên đã dọn về Eureka sống với người con trai ở thành phố nhỏ bé, đìu hiu này. Ông Khiêm tâm sự ở đây quá buồn, bạn bè không có, điện thoại đã bị bà Ánh đổi số, ông gần như bị cô lập. Rồi thì mấy tháng sau tôi không còn điện thoại hay email cho ông được nữa, mãi cho tới khi ông nhờ anh bạn ở Thủy quân Lục chiến đến Hội Hoa lan tìm tôi nên chúng tôi mới gặp lại nhau.

Biết tôi quen thân với ông Khiêm, có người đề nghị tôi khuyên ông hãy viết hồi ký, nhưng ông từ chối bảo: *Viết làm gì, họ gán cho tôi những chuyện không có thì cứ để cho họ nói cho sưng miệng. Viết ra sự thật sẽ có nhiều người thù ghét, thôi thì cứ để họ ngộ nhận như vậy, dù sao thì tôi cũng bị mang tiếng là “phản chủ” và “Ngậm miệng ăn tiền” rồi mà.* Tôi ngao ngán cho ông, con người bị quá nhiều nỗi oan khiên và tai tiếng không đâu.

Năm 2005, tôi có viết một bài về cây lan mang tên bà Khiêm, [Bic. Đinh Thúy Yến](#). Chuyện này chỉ có tinh cách văn học nghệ thuật thể mà cũng có kẻ nói ra nói vào hưởng chi cuộc đời của ông Khiêm khá nhiều hệ lụy.

Lạy chúa Giê Su! Cầu xin Thiên chúa hãy đón nhân linh hồn Phao lô Trần thiện Khiêm được sớm về yên nghỉ nơi nước Trời. Anh “Tur mắt kiến”! Anh hãy thông thả ra đi, chuyện quê hương đất nước cũng như chuyện người ta nói ra nói vào chẳng còn là phải là mối bận tâm để anh phải suy nghĩ nữa. Anh Tur! Cầu chúc anh lên đường sớm về hưởng đời sống an bình trong nước chúa, chị Tur đang chờ đợi anh!

Rest in peace.

Bùi xuân Đáng